**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР**

# САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

## БУЛГАН АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН ГАЗРЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

**Аудитын код: БУА-2024/14/НА-СТА-ТШ3**

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2023 он

Дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ
Утас: 70342580 Цахим хаяг: Erdeneb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг:Enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Аудитор: П.Содном
Утас: 70342495 Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

## АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ....................................................................................................
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ..........................................................................
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....................................................................................................
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ...............................................................................................
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин...............................................................................................
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ......................................................................................
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ......................................
4. Аудитын тайлан ..................................................................................................................................
4.1 Ерөнхий зүйл .....................................................................................................................................
4.2 Материаллаг байдал .........................................................................................................................
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт...........................................................................................
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....................................
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ...............................................................
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ..........................................................................................
5. Аудитын илрүүлэлт ...........................................................................................................................
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ...............................................................................

**Товчилсон үгийн жагсаалт**

| | |
|---|---|
| УСНББОУС | Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт |
| АДБОУС | Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт |
| ТӨБЗГ | Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар |

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 153

танай ________ ны № ________ т

БУЛГАН АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА, ДЭД ХУРАНДАА Г.ГАНБАЯР ТАНАА

**Өөрчлөлтгүй дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

**Дүгнэлтийн үндэслэл**

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

**Асуудлыг онцолсон хэсэг**

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Байгууллагын тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

**Аудитын гол асуудал**

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Цагдаа, дотоодын цэргийн анги байгууллагын нийт албан хаагч ажилтнуудад тус бүр 0.6 сая төгрөгөөр шагнах тухай ЦЕГ-ын даргын тушаалын дагуу 143 албан хаагчид 85.5 сая төгрөгийн шагнал олгосон байна.

**Бусад асуудлын хэсэг**

Булган аймгийн Цагдаагийн газрын нь 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 5 зорилт, 38 арга хэмжээний хэрэгжилт 87.3 хувиар дүгнэсэн, хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан 4086.4 сая төгрөгийг төсөв батлагдаж, гүйцэтгэлээр 100 хувийг зарцуулсан байна.

Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

**Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

**Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

| Дансны код | Балансын үзүүлэлт | Эхний үлдэгдэл | Эцсийн үлдэгдэл |
|---|---|---|---|
| **1** | **ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН** | **298,941,286.04** | **269,343,908.57** |
| **31** | **МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ** | 17,791,827.35 | 27,113,220.33 |
| **312** | **Банкинд байгаа бэлэн мөнгө** | 17,791,827.35 | 27,113,220.33 |
| **3121** | **Төгрөг** | 17,791,827.35 | 27,113,220.33 |
| 31211 | Төрийн сангийн харилцах | 17,791,827.35 | 27,113,220.33 |
| **33** | **АВЛАГА** | 351,436.04 | 3,061,525.00 |
| **335** | **Бусад авлага** | 351,436.04 | 00.00 |
| **3310** | Ажиллагчидтай холбогдсон авлага | | 00.00 |
| 3351 | Байгууллагаас авах авлага | 151,436.04 | 00.00 |
| 3352 | Хувь хүмүүсээс авах авлага | 200,000.00 | 3,061,525.000 |
| **35** | **БАРАА МАТЕРИАЛ** | 280,798,022.65 | 239,169,163.24 |
| **351** | **Түүхий эд материал** | 100,891,683.75 | 122,262,600.81 |
| 35110 | Тусгай зориулалттай материал | 99,216,153.75 | 122,190,750.81 |
| 35130 | Эм боох материал | 1,675,530.00 | 71,850.00 |
| **354** | **Хангамжийн материал** | 153,407,433.90 | 86,025,897.43 |
| 35410 | Бичиг хэргийн материал | 25,716,852.00 | 2,575,235.00 |
| 35420 | Аж ахуйн материал | 5,080,600.00 | 4,177,840.00 |
| 35430 | Сэлбэг хэрэгсэл | 14,901,280.00 | 883,000.00 |
| 35440 | Түлш, шатах тослох материал | 7,680,669.36 | 21,992,902.25 |
| 35450 | Барилгын засварын материал | 5,666,105.00 | 6,369,705.00 |
| 35460 | Хүнсний материал | 391,200.00 | 13,500.00 |
| 35470 | Бусад хангамжийн материал | 93,970,727.54 | 50,013,715.18 |
| 35600 | Мал амьтад | 26,498,905.00 | 30,880,665.00 |
| **2** | **ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН** | **2,223,731,343.70** | **2,085,642,946.71** |
| **39** | **ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ** | 2,223,731,343.70 | 2,085,642,946.71 |
| **392** | **Биет хөрөнгө** | 2,056,153,386.96 | 1,918,087,906.71 |
| 39201 | Барилга, байгууламж, орон сууц | 1,823,862,664.47 | 1,823,862,664.47 |
| 39202 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -159,091,076.39 | -205,432,163.51 |
| 39203 | Авто-тээврийн хэрэгсэл | 385,168,809.44 | 362,168,809.44 |
| 39204 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -195,670,567.18 | -246,671,960.22 |
| 39205 | Машин тоног төхөөрөмж (компьютер) | 571,983,543.70 | 620,902,809.70 |
| 39206 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -461,583,608.60 | -518,523,855.06 |
| 39207 | Тавилга, аж ахуйн эд хогшил | 62,303,452.78 | 62,303,452.78 |
| 39208 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -31,874,434.42 | -39,391,585.65 |
| 39211 | Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж | 49,320,200.00 | 49,320,200.00 |
| 39214 | Бусад үндсэн хөрөнгө | 21,619,905.00 | 21,619,905.00 |
| 39215 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -9,885,501.84 | -12,070,370.24 |
| **393** | **Биет бус хөрөнгө** | 167,577,956.74 | 167,555,040.00 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 39301 | Програм хангамж | 850,000.00 | 850,000.00 |
| 39302 | Хуримтлагдсан элэгдэл | -827,083.26 | -850,000.00 |
| 39303 | Бусад биет бус хөрөнгө | 167,555,040.00 | 167,555,040.00 |
| **3** | **НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II** | **2,522,672,629.74** | **2,354,986,855.28** |
| **413** | **Өглөг** | 319,000.00 | 613,629.30 |
| 41310 | Ажилчидтай холбогдсон өглөг | 00.00 | 613,629.30 |
| **4136** | **Бусад өглөг** | 319,000.00 | 00.00 |
| 41361 | Байгууллагад төлөх өглөг | 319,000.00 | 00.00 |
| **5** | **ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН** | **2,522,353,629.74** | **2,354,373,225.98** |
| **51** | **Засгийн газрын хувь оролцоо** | 2,522,353,629.74 | 2,354,373,225.98 |
| 511 | Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан | 1,156,338,957.28 | 1,156,338,957.28 |
| 51101 | Өмч: - төрийн | 1,156,338,957.28 | 1,156,338,957.28 |
| **512** | **Хуримтлагдсан үр дүн** | 767,155,465.33 | 599,175,061.57 |
| 51210 | Өмнөх үеийн үр дүн | 767,155,465.33 | 767,155,465.33 |
| 51220 | Тайлант үеийн үр дүн | 00.00 | -167,980,403.76 |
| 51300 | Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү | 598,859,207.13 | 598,859,207.13 |
| **6** | **ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V** | **2,522,672,629.74** | **2,354,986,855.28** |

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт | Өмнөх оны гүйцэтгэл | Тайлант оны гүйцэтгэл |
|---|---|---|---|
| **1** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)** | **2,884,691,853.88** | **4,255,417,958.00** |
| **12** | **ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО** | **62,374,079.88** | **66,790,935.00** |
| **120** | **Нийтлэг татварын бус орлого** | 62,374,079.88 | 66,790,935.00 |
| 120004 | Төсөв байгууллагын өөрийн орлого | 28,931,717.00 | 6,343,735.00 |
| 1200041 | Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих | 13,694,399.00 | 1,961,975.00 |
| 1200042 | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих | 9,022,000.00 | 00.00 |
| 1200045 | Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого | 6,215,318.00 | 4,381,760.00 |
| 120017 | Үнэ төлбөргүй хүлээж авсан -Үндсэн хөрөнгө | | 28,631,600.00 |
| 120018 | Үнэ төлбөргүй хүлээж авсан -Бараа материал | | 31,815,600.00 |
| **13** | **ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО** | **2,822,317,774.00** | **4,188,627,023.00** |
| **1310** | **Улсын төвлөрсөн төсвөөс** | 2,670,645,400.00 | 4,086,392,000.00 |
| 131001 | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт | 2,670,645,400.00 | 4,086,392,000.00 |
| **1311** | **Нэмэлт санхүүжилтийн орлого** | 151,672,374.00 | 102,235,023.00 |
| 131103 | ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 13,033,700.00 | 21,471,000.00 |
| 131104 | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 68,183,274.00 | 430,000.00 |
| 131105 | Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого | 70,455,400.00 | 80,334,023.00 |
| **2** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН** | **3,060,466,248.37** | **4,414,134,472.68** |
| **21** | **УРСГАЛ ЗАРДАЛ** | **3,060,466,248.37** | **4,414,134,472.68** |
| **210** | **БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ** | 3,047,962,385.37 | 4,153,537,380.68 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2101** | **Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил** | 2,222,121,265.57 | 3,388,261,571.21 |
| 210101 | Үндсэн цалин | 2,183,021,793.00 | 2,395,139,701.75 |
| 210102 | Нэмэгдэл | 00.00 | 950,529,805.06 |
| 210103 | Унаа хоолны хөнгөлөлт | 00.00 | 34,581,882.40 |
| 210104 | Урамшуулал | 39,099,472.57 | 8,010,182.00 |
| **2102** | **Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл** | 47,710,927.04 | 71,048,635.45 |
| 210201 | Тэтгэврийн даатгал | 2,897,340.89 | 2,272,462.54 |
| 210202 | Тэтгэмжийн даатгал | 329,149.34 | 267,348.53 |
| 210203 | ҮОМШӨ-ний даатгал | 207,683.46 | 213,878.83 |
| 210204 | Ажилгүйдлийн даатгал | 55,875.64 | 40,615.33 |
| 210205 | Эрүүл мэндийн даатгал | 44,220,877.71 | 68,254,330.22 |
| **2103** | **Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал** | 145,026,725.00 | 115,082,100.00 |
| 210301 | Гэрэл, цахилгаан | 9,762,225.00 | 11,494,658.73 |
| 210302 | Түлш, халаалт | 127,918,800.00 | 93,335,853.27 |
| 210303 | Цэвэр, бохир ус | 7,345,700.00 | 10,251,588.00 |
| **2104** | **Хангамж, бараа материалын зардал** | 207,624,608.64 | 204,509,835.37 |
| 210401 | Бичиг хэрэг | 13,282,220.00 | 35,129,814.00 |
| 210402 | Тээвэр, шатахуун | 143,263,766.64 | 142,587,712.11 |
| 210403 | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр | 8,109,414.00 | 4,388,719.20 |
| 210405 | Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал | 375,000.00 | 305,400.00 |
| 210406 | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс | 3,758,100.00 | 19,806,501.02 |
| 210408 | Бараа материал акталсны зардал | 38,836,108.00 | 2,291,689.04 |
| **2105** | **Нормативт зардал** | 6,208,023.00 | 23,984,570.00 |
| 210501 | Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл | 53,923.00 | 1,783,440.00 |
| 210502 | Хоол, хүнс | 6,154,100.00 | 21,387,950.00 |
| 210503 | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл | 00.00 | 813,180.00 |
| **2106** | **Эд хогшил, урсгал засварын зардал** | 30,756,232.00 | 72,641,503.74 |
| 210601 | Багаж, техник, хэрэгсэл | 1,818,000.00 | 32,713,473.74 |
| 210603 | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл | 1,467,350.00 | 1,735,200.00 |
| 210604 | Урсгал засвар | 27,470,882.00 | 38,192,830.00 |
| **2107** | **Томилолт, зочны зардал** | 21,936,200.00 | 13,198,000.00 |
| 210702 | Дотоод албан томилолт | 21,936,200.00 | 13,198,000.00 |
| **2108** | **Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж** | 15,593,334.00 | 62,361,262.50 |
| 210801 | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж | 13,029,350.00 | 56,176,739.50 |
| 210804 | Тээврийн хэрэгслийн татвар | 1,536,610.00 | 424,100.00 |
| 210805 | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо | 397,700.00 | 33,500.00 |
| 210806 | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ | 00.00 | 4,000,000.00 |
| 210807 | Газрын төлбөр | 224,000.00 | 00.00 |
| 210809 | Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх | 405,674.00 | 1,726,923.00 |
| **2109** | **Бараа үйлчилгээний бусад зардал** | 350,985,070.12 | 199,588,377.41 |
| 210901 | Бараа үйлчилгээний бусад зардал | 4,337,500.00 | 00.00 |
| 210902 | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх | 36,583,620.00 | 21,844,603.50 |
| 210903 | Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол | 310,063,950.12 | 177,743,773.91 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **213** | **УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ** | 12,503,863.00 | 263,458,617.00 |
| **2132** | **Бусад урсгал шилжүүлэг** | 9,566,000.00 | 263,135,142.00 |
| 213204 | Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал | 00.00 | 11,761,601.00 |
| 213207 | Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж | 00.00 | 111,634,038.00 |
| 213208 | Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг | 00.00 | 43,059,503.00 |
| 213209 | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал | 9,566,000.00 | 96,680,000.00 |
| **2133** | **Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг** | 2,937,863.00 | 272,475.00 |
| 213301 | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт | 2,937,765.00 | 00.00 |
| 213303 | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг | 98.00 | 272,475.00 |
| **2134** | **Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт** | 00.00 | 51,000.00 |
| 213404 | Хөрөнгийн | 00.00 | 51,000.00 |
| **3** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)** | **-175,774,394.49** | **-158,716,514.68** |
| **225** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН** | 3,003,405.78 | 9,263,889.08 |
| 225001 | Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз | 3,003,405.78 | 9,263,889.08 |
| **4** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)** | -3,003,405.78 | -9,263,889.08 |
| **5** | **НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)** | **-178,777,800.27** | **-167,980,403.76** |

## 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт | Өмнөх оны гүйцэтгэл | Тайлант оны гүйцэтгэл |
|---|---|---|---|
| | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ** | | |
| 1 | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)** | **2,855,281,366.35** | **4,214,134,390.98** |
| 12 | **ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО** | **32,963,592.35** | **25,507,367.98** |
| 120 | **Нийтлэг татварын бус орлого** | 32,963,592.35 | 25,507,367.98 |
| 120004 | **Төсөв байгууллагын өөрийн орлого** | 32,963,592.35 | 25,507,367.98 |
| 1200041 | Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих | 7,937,765.00 | 1,961,975.00 |
| 1200042 | Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих | 25,025,827.35 | 23,545,392.98 |
| 13 | **ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО** | **2,822,317,774.00** | **4,188,627,023.00** |
| 1310 | **Улсын төвлөрсөн төсвөөс** | 2,670,645,400.00 | 4,086,392,000.00 |
| 131001 | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт | 2,670,645,400.00 | 4,086,392,000.00 |
| 1311 | **Нэмэлт санхүүжилтийн орлого** | 151,672,374.00 | 102,235,023.00 |
| 131103 | ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 13,033,700.00 | 21,471,000.00 |
| 131104 | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | 68,183,274.00 | 430,000.00 |
| 131105 | Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого | 70,455,400.00 | 80,334,023.00 |
| 2 | **НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)** | **2,778,453,539.00** | **4,184,525,332.00** |
| 21 | **УРСГАЛ ЗАРДАЛ** | **2,778,453,539.00** | **4,184,525,332.00** |
| 210 | **БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ** | **2,748,564,176.00** | **3,921,034,157.00** |
| 2101 | **Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил** | 2,217,146,600.00 | 3,409,662,200.00 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 210101 | Үндсэн цалин | 1,262,027,285.18 | 2,025,403,128.85 |
| 210102 | Нэмэгдэл | 882,849,420.66 | 1,257,127,652.34 |
| 210103 | Унаа хоолны хөнгөлөлт | 19,235,530.79 | 65,298,412.29 |
| 210104 | Урамшуулал | 53,034,363.37 | 61,833,006.52 |
| **2102** | **Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл** | 47,483,300.00 | 71,239,500.00 |
| 210201 | Тэтгэврийн даатгал | 169,119.32 | 00.00 |
| 210202 | Тэтгэмжийн даатгал | 19,896.39 | 00.00 |
| 210203 | ҮОМШӨ-ний даатгал | 15,917.11 | 00.00 |
| 210204 | Ажилгүйдлийн даатгал | 2,670.77 | 00.00 |
| 210205 | Эрүүл мэндийн даатгал | 47,275,696.41 | 71,239,500.00 |
| **2103** | **Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал** | 144,437,300.00 | 114,772,500.00 |
| 210301 | Гэрэл, цахилгаан | 9,770,800.00 | 11,494,658.73 |
| 210302 | Түлш, халаалт | 127,320,800.00 | 93,490,541.27 |
| 210303 | Цэвэр, бохир ус | 7,345,700.00 | 9,787,300.00 |
| **2104** | **Хангамж, бараа материалын зардал** | 181,350,100.00 | 174,440,288.00 |
| 210401 | Бичиг хэрэг | 22,318,455.00 | 7,485,800.00 |
| 210402 | Тээвэр, шатахуун | 143,385,429.00 | 158,747,188.00 |
| 210403 | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр | 8,868,116.00 | 4,769,200.00 |
| 210405 | Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал | 375,000.00 | 303,600.00 |
| 210406 | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс | 6,403,100.00 | 3,134,500.00 |
| **2105** | **Нормативт зардал** | 7,808,000.00 | 18,780,900.00 |
| 210501 | Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл | 289,500.00 | 180,000.00 |
| 210502 | Хоол, хүнс | 6,088,500.00 | 17,100,900.00 |
| 210503 | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл | 1,430,000.00 | 1,500,000.00 |
| **2106** | **Эд хогшил, урсгал засварын зардал** | 54,826,756.00 | 61,485,960.00 |
| 210601 | Багаж, техник, хэрэгсэл | 17,378,324.00 | 28,424,360.00 |
| 210603 | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл | 3,813,300.00 | 2,000,000.00 |
| 210604 | Урсгал засвар | 33,635,132.00 | 31,061,600.00 |
| **2107** | **Томилолт, зочны зардал** | 22,923,900.00 | 13,128,400.00 |
| 210702 | Дотоод албан томилолт | 22,923,900.00 | 13,128,400.00 |
| **2108** | **Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж** | 22,044,000.00 | 36,094,100.00 |
| 210801 | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж | 19,673,000.00 | 30,900,000.00 |
| 210804 | Тээврийн хэрэгслийн татвар | 1,741,700.00 | 848,300.00 |
| 210805 | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо | 405,300.00 | 241,400.00 |
| 210806 | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ | 00.00 | 4,000,000.00 |
| 210807 | Газрын төлбөр | 224,000.00 | 104,400.00 |
| **2109** | **Бараа үйлчилгээний бусад зардал** | 50,544,220.00 | 21,430,309.00 |
| 210901 | Бараа үйлчилгээний бусад зардал | 7,396,000.00 | 00.00 |
| 210902 | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх | 43,148,220.00 | 21,430,309.00 |
| **213** | **УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ** | **29,889,363.00** | **263,491,175.00** |
| **2132** | **Бусад урсгал шилжүүлэг** | 26,951,500.00 | 263,167,700.00 |
| 213204 | Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал | 12,454,000.00 | 11,774,000.00 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 213207 | Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж | 00.00 | 111,634,100.00 |
| 213208 | Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг | 00.00 | 43,059,600.00 |
| 213209 | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал | 14,497,500.00 | 96,700,000.00 |
| **2133** | **Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг** | 2,937,863.00 | 323,475.00 |
| 213301 | Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт | 2,937,765.00 | 00.00 |
| 213303 | Төвлөрүүлэх шилжүүлэг | 98.00 | 272,475.00 |
| 213304 | Хөрөнгийн | 00.00 | 51,000.00 |
| **3** | **ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)** | **76,827,827.35** | **29,609,058.98** |
| **5** | **ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)** | **59,036,000.00** | **20,287,666.00** |
| **22** | **ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ** | **59,036,000.00** | **20,287,666.00** |
| **2200** | **Дотоод эх үүсвэрээр** | 59,036,000.00 | 20,287,666.00 |
| 225106 | Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал | 59,036,000.00 | 20,287,666.00 |
| **6** | **ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)** | **-59,036,000.00** | **-20,287,666.00** |
| **8** | **НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)** | 17,791,827.35 | 9,321,392.98 |
| **9** | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл** | 00.00 | 17,791,827.35 |
| **10** | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл** | 17,791,827.35 | 27,113,220.33 |

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

| **Код** | **Үзүүлэлт** | **Засгийн газрын оруулсан капитал** | **Дахин үнэлгээний нөөц** | **Хуримтлагдсан дүн** | **Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн** |
|---|---|---|---|---|---|
| C01 | **2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл** | 1,156,338,957.28 | 599,467,470.61 | 946,118,652.12 | 2,701,925,080.01 |
| C02 | Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт | 00.00 | 00.00 | 608,263.48 | 608,263.48 |
| C03 | **Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл** | **1,156,338,957.28** | **599,467,470.61** | **946,726,915.60** | 2,702,533,343.49 |
| C04 | Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт | 00.00 | -608,263.48 | 00.00 | -608,263.48 |
| C07 | Тайлант үеийн үр дүн | 00.00 | 00.00 | -178,777,800.27 | -178,777,800.27 |
| C08 | **2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл** | **1,156,338,957.28** | **598,859,207.13** | **767,155,465.33** | 2,522,353,629.74 |
| D01 | **2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл** | **1,156,338,957.28** | **598,859,207.13** | **767,155,465.33** | 2,522,353,629.74 |
| D02 | Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт | 00.00 | 00.00 | 00.00 | 00.00 |
| D03 | **Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл** | **1,156,338,957.28** | **598,859,207.13** | **767,155,465.33** | 2,522,353,629.74 |
| D08 | Тайлант үеийн үр дүн | 00.00 | 00.00 | -167,980,403.76 | -167,980,403.76 |
| D09 | **2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл** | **1,156,338,957.28** | **598,859,207.13** | **599,175,061.57** | 2,354,373,225.98 |

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

| | **Үзүүлэлт** | **Тайлант оны** |
|---|---|---|

| Эдийн засгийн ангилал | | Батлагдсан төлөвлөгөө | Гүйцэтгэл |
|---|---|---|---|
| **1** | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл** | | |
| **2** | **НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН** | 4,088,094,000.00 | 4,088,081,500.00 |
| **21** | **УРСГАЛ ЗАРДАЛ** | 4,088,094,000.00 | 4,088,081,500.00 |
| **210** | **БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ** | 3,839,150,300.00 | 3,839,137,800.00 |
| **2101** | **Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил** | 3,409,662,200.00 | 3,409,662,200.00 |
| 210101 | Үндсэн цалин | 2,215,302,800.00 | 2,025,403,128.85 |
| 210102 | Нэмэгдэл | 1,111,509,400.00 | 1,257,127,652.34 |
| 210103 | Унаа хоолны хөнгөлөлт | 75,600,000.00 | 65,298,412.29 |
| 210104 | Урамшуулал | 7,250,000.00 | 61,833,006.52 |
| **2102** | **Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл** | 71,239,500.00 | 71,239,500.00 |
| 210205 | Эрүүл мэндийн даатгал | 71,239,500.00 | 71,239,500.00 |
| **2103** | **Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал** | 114,772,500.00 | 114,772,500.00 |
| 210301 | Гэрэл, цахилгаан | 12,203,500.00 | 11,494,658.73 |
| 210302 | Түлш, халаалт | 92,781,700.00 | 93,490,541.27 |
| 210303 | Цэвэр, бохир ус | 9,787,300.00 | 9,787,300.00 |
| **2104** | **Хангамж, бараа материалын зардал** | 156,808,100.00 | 156,807,600.00 |
| 210401 | Бичиг хэрэг | 7,145,900.00 | 7,485,800.00 |
| 210402 | Тээвэр, шатахуун | 143,614,400.00 | 143,274,500.00 |
| 210403 | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр | 4,709,200.00 | 4,709,200.00 |
| 210405 | Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал | 303,600.00 | 303,600.00 |
| 210406 | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс | 1,035,000.00 | 1,034,500.00 |
| **2105** | **Нормативт зардал** | 13,311,900.00 | 13,311,900.00 |
| 210501 | Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл | 180,000.00 | 180,000.00 |
| 210502 | Хоол, хүнс | 11,631,900.00 | 11,631,900.00 |
| 210503 | Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл | 1,500,000.00 | 1,500,000.00 |
| **2106** | **Эд хогшил, урсгал засварын зардал** | 34,081,600.00 | 34,081,600.00 |
| 210601 | Багаж, техник, хэрэгсэл | 13,300,000.00 | 13,300,000.00 |
| 210603 | Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл | 2,000,000.00 | 2,000,000.00 |
| 210604 | Урсгал засвар | 18,781,600.00 | 18,781,600.00 |
| **2107** | **Томилолт, зочны зардал** | 10,980,400.00 | 10,968,400.00 |
| 210702 | Дотоод албан томилолт | 10,980,400.00 | 10,968,400.00 |
| **2108** | **Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж** | 26,794,100.00 | 26,794,100.00 |
| 210801 | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж | 21,600,000.00 | 21,600,000.00 |
| 210804 | Тээврийн хэрэгслийн татвар | 848,300.00 | 848,300.00 |
| 210805 | Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо | 241,400.00 | 241,400.00 |
| 210806 | Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ | 4,000,000.00 | 4,000,000.00 |
| 210807 | Газрын төлбөр | 104,400.00 | 104,400.00 |
| **2109** | **Бараа үйлчилгээний бусад зардал** | 1500000.00 | 1500000.00 |
| 210902 | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх | 1,500,000.00 | 1,500,000.00 |
| **213** | **УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ** | 248943700.00 | 248943700.00 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **2132** | **Бусад урсгал шилжүүлэг** | 248,943,700.00 | 248,943,700.00 |
| 213204 | Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал | 8,750,000.00 | 8,750,000.00 |
| 213207 | Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж | 111,634,100.00 | 111,634,100.00 |
| 213208 | Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг | 43,059,600.00 | 43,059,600.00 |
| 213209 | Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал | 85,500,000.00 | 85,500,000.00 |
| | **ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР** | 4,087,821,525.00 | 4,088,081,500.00 |
| **1310** | **УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ** | 4,086,392,000.00 | 4,086,119,525.00 |
| 131001 | Улсын төсвөөс санхүүжих | 4,086,392,000.00 | 4,086,119,525.00 |
| **120004** | **ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС** | 1,702,000.00 | 1,961,975.00 |
| 1200041 | Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих | 1,702,000.00 | 1,961,975.00 |
| **4** | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл** | 00.00 | 17,791,827.35 |
| **5** | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл** | 00.00 | 17,791,827.35 |
| **62** | **АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО** | 145.00 | 137.00 |
| 620001 | Удирдах ажилтан | 01.00 | 01.00 |
| 620002 | Гүйцэтгэх ажилтан | 141.00 | 133.00 |
| 620003 | Үйлчлэх ажилтан | 03.00 | 03.00 |

## 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

| Дансны код | Үзүүлэлт | Өмнөх он | Гүйцэтгэл |
|---|---|---|---|
| | **Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл** | | |
| **I** | **НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН** | | **102,184,023.00** |
| **21** | **УРСГАЛ ЗАРДАЛ** | | **102,184,023.00** |
| **210** | **БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ** | | 102,184,023.00 |
| **2104** | **Хангамж, бараа материалын зардал** | | 17,632,688.00 |
| 210402 | Тээвэр, шатахуун | | 15,472,688.00 |
| 210403 | Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр | | 60,000.00 |
| 210406 | Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс | | 2,100,000.00 |
| **2105** | **Нормативт зардал** | | 5,469,000.00 |
| 210502 | Хоол, хүнс | | 5,469,000.00 |
| **2106** | **Эд хогшил, урсгал засварын зардал** | | 47,212,335.00 |
| 210601 | Багаж, техник, хэрэгсэл | | 34,932,335.00 |
| 210604 | Урсгал засвар | | 12,280,000.00 |
| **2107** | **Томилолт, зочны зардал** | | 2,160,000.00 |
| 210702 | Дотоод албан томилолт | | 2,160,000.00 |
| **2108** | **Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж** | | 9,300,000.00 |
| 210801 | Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж | | 9,300,000.00 |
| **2109** | **Бараа үйлчилгээний бусад зардал** | 0.00 | 20,410,000.00 |
| 210902 | Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх | | 20,410,000.00 |
| **22** | **ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ** | | |
| 2200 | Дотоод эх үүсвэрээр | | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 222001 | Тоног төхөөрөмж | | |
| **II** | **ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР** | 0.00 | 102,235,023.00 |
| **1311** | **Нэмэлт санхүүжилтийн орлого** | | 102,235,023.00 |
| 131103 | ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | | 21,471,000.00 |
| 131104 | Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө | | 430,000.00 |
| 131105 | Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого | | 80,334,023.00 |
| **IV** | **НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)** | | |
| | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл | | |
| | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл | | |

**АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ**

Аудитаар нийт 14,825.4 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 14,825.4 мянган төгрөгийн алдааг залруууллаа.

*Залруулсан алдаа:*

- Үндсэн хөрөнгийн данснаас үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 23,000,000 төгрөгийн тээврийн үлдэгдэл өртөг 9,263,889.08 төгрөгийг аж ахуйн материал худалдан авах зардлаар бүртгэсэн нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 тушаалаар баталсан " Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 4.40 Хуримтлагдсан элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн үндсэн хөрөнгийг данснаас хасах үеийн дансны бичилт бүрэн элэгдэхээс нь өмнө данснаас хасвал үндсэн хөрөнгийг данснаас хассаны гарзыг бүртгэх шаардлагатай" гэснийг мөрдөөгүй байна.
- Сумын ИТХ-аас шилжүүлсэн согтуурал шалгах багаж 2700.0 орлогоор бүртгээгүй нь НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:" 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;"
- Цалингийн зардалд түүвэр горим хэрэгжүүлэхэд 7 сарын 03-наас ээлжийн амралт авсан Б.Баттулгад амралтын цалин бодохдоо амарсан хугацааны 1 сарын цалин 2,861,525 төгрөгийг давхар олгосон, санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй нь НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:" 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйг аудитын явцад залруууллаа.

Аудитаар нийт 21,035.4 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 290.9 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 19,616.5 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлж, 1,128.0 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 19,907.5 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 45,918.9 мянган төгрөгөөс бага тул өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

**5.1 Төлбөрийн акт**

1. Жирэмсэн амаржсаны амралттай байсан албан хаагч Ариунжаргалын цолны цалинг олгохдоо 1 дүгээр сард 30 хувь буюу 290,932 төгрөгийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:" 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

**5.2 Албан шаардлага**

1. Хоолны зардлаас 17,654.9 мянган төгрөгийг зарцуулахдаа байгууллагын даргын тушаал шийдвэрээр зарцуулдаг ч тухай арга хэмжээнд зарцуулах төсвийн тооцоо, төлөвлөгөө, зарцуулалтын тайланг анхан шатны баримтаар бүрдүүлээгүй байна.

Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.", 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

2. Тоног төхөөрөмжийн дансанд 2021 онд бүртгэсэн 2,338,600 төгрөгийн 1 зөөврийн компьютер, 2022 онд бүртгэсэн 1,000,000 төгрөгийн үнэтэй агаар цэвэршүүлэгчийн элэгдэл тооцож санхүүгийн тайланд зардлаар тусгаагүй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн дасны заавар "4.35 Элэгдэл нь хөрөнгийн ашиглалтын хугацааны туршид элэгдүүлэх дүнг системтэйгээр хуваарилсан хуваарилалтыг хэлнэ. Тайлангийн үеийн элэгдлийн шимтгэлийг зардал гэж хүлээн зөвшөөрнө." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

**5.3 Зөвлөмж**

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

**1. Бараа материалын данстай холбоотой**

**<u>Илрүүлэлт</u>**: Бараа материалын дансанд хурлын ширээ 550,000, угаалгын машин 2 ширхэг 578,000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэсэн байна.

Энэ нь НББОУС-16-д "Үндсэн хөрөнгө гэж дараах шалгуурыг хангасан хөрөнгийг хэлнэ а/ үйлдвэрлэл, борлуулалт, үйлчилгээ, түрээс эсвэл удирдлагын

хэрэгцээнд ашиглаж байгаа б/ нэгээс дээш тайлант хугацаанд ашиглагдах” хөрөнгийг хэлнэ гэж заасны дагуу бүртгэх.

*Өгсөн зөвлөмж*: Бараа материалын дансанд дахь үндсэн хөрөнгийг данс хооронд шилжүүлэх холбогдох шийдвэр гаргуулан хөдөлгөөн өөрчлөлтийг хийх.

**2. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой**

Илрүүлэлт: Байгууллагын эзэмшилд бүртгэлтэй 98 нэр төрлийн 290,114,181 төгрөгийн анхны үнэтэй элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлэх, акталж данс бүртгэлээс хасах ажил хийгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31.3.3 дахь " засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах;" , Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын хорооны 271 тоот тогтоолоор баталсан 7.1-д заасан "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийг ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ"

*Өгсөн зөвлөмж*: Элэгдлээрээ анхны үнээ нөхсөн эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох, актлах саналыг бэлтгэн холбогдох газарт хүргүүлэн шийдвэрлүүлэх.

**3. Шилэн данстай холбоотой**

Илрүүлэлт: Шилэн дансны тухай хуулиар цахим хуудсанд мэдээлэхээр заасан мэдээллээс цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээнээс санхүүжилтийн 4 гүйлгээний 622,077,500, мөн зарлагын 6 гүйлгээний 38,082,512 төгрөгийг мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;" 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр

*Өгсөн зөвлөмж*: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, цахим хуудсанд мэдээлэх мэдээллийг заасан хугацаанд бүрэн гүйцэт, үнэн зөв байршуулах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 08 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

## 6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл**

| Алдааны товч утга | Нийт алдаа | | Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан | | Буруу тусган илэрхийлсэн | | Үнэээс | | | | | Зөвлөмж | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Залруулсан | | Залруулаагүй | | | | |
| | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Дүн | Тоо | Ду н | Тоо | Дүн | То о | Дүн |
| Үндсэн хөрөнгийн | 1 | 9263.9 | | | 1 | 9263.9 | 1 | 9263.9 | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| данснаас үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 23,000,000 төгрөгийн тээврийн үлдэгдэл өртөг 9,263,889.08 төгрөгийг аж ахуйн материал худалдан авах зардлаар бүртгэсэн | | | | | | | | | | | | | |
| Сумын ИТХ-аас шилжүүлсэн согтуурал шалгах багаж 2700.0 орлогоор бүртгээгүй | 1 | 2700.0 | 1 | 2700.0 | | | 1 | 2700.0 | | | | | |
| Цалингийн зардалд түүвэр горим хэрэгжүүлэхэд 7 сарын 03-наас ээлжийн амралт авсан Б.Баттулгад амралтын цалин бодохдоо амарсан хугацааны 1 сарын цалин 2,861,525 төгрөгийг давхар олгосон, санхүүгийн тайланд авлагаар | 1 | 2861.5 | 1 | 2861.5 | | | 1 | 2861.5 | | | | | |
| Дүн | 3 | 14,825.4 | 1 | 2700.0 | 1 | 9263.9 | 3 | 14,825.4 | | | | | |

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

| Зөрчлийн товч утга | Нийт зөрчил | | Үүнээс | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Төлбөрийн акт | | Албан шаардлага | | Зөвлөмж | | Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага | | Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал | |
| | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Албан тушаалтны тоо | Тоо | Дүн |
| Жирэмсэн амаржсаны амралттай байсан албан хаагч Ариунжаргалын цолны цалинг олгохдоо 1 дүгээр сард 30 хувь буюу 290,932 төгрөгийг илүү олгосон байна. | 1 | 290.9 | 1 | 290.9 | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Хоолны зардлыг зарцуулахдаа байгууллагын даргын тушаал шийдвэрээр зарцуулдаг ч тухай арга хэмжээнд зарцуулах төсвийн тооцоо, төлөвлөгөө, зарцуулалтын тайланг анхан шатны баримтаар бүрдүүлээгүй байна. | 1 | 17654.9 | | | 1 | 17654.9 | | | | | | |
| Бараа материалын дансанд хурлын ширээ 550000, угаалгын машин 2 ширхэг 578,000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэсэн байна. | 1 | 1128.0 | | | 1 | 1128.0 | | | | | | |
| Байгууллагын эзэмшилд бүртгэлтэй 98 нэр төрлийн 290,114,181 төгрөгийн элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлээгүй байна. | | | | | | | 1 | 0 | | | | |
| Бараа материалын дансанд хурлын ширээ 550000, угаалгын машин 2 ширхэг 578,000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэсэн байна. | | | | | | | 1 | 1128.0 | | | | |
| | | | | | | | | | | | | |
| ДҮН | 5 | 21,035.4 | 1 | 290.9 | 2 | 19,616.5 | 2 | 1,128.0 | | | | |

**Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

/мянган төгрөгөөр/

| Зөрчлийн товч утга | Нийт зөрчил | | Үүнээс | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Төлбөрийн акт | | Албан шаардлага | | Зөвлөмж | |
| | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн | Тоо | Дүн |
| Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил | | | | | | | | |
| таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээнээс санхүүжилтийн 4 гүйлгээний 622,077,500, мөн зарлагын 6 гүйлгээний 38,082,512 төгрөгийг мэдээллийг байршуулаагүй байна | 1 | 660,160.0 | | | | | 1 | 660,160.0 |
| ДҮН | 1 | 660,160.0 | | | | | 1 | 660,160.0 |
| Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| | | | | | | | | |
| Дүн | | | | | | | | |
| Нийт дүн | - | - | - | - | - | - | - | - |

**БУЛГАН АЙМГИЙН**
**ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
**АЛБАН ШААРДЛАГА**

2024 оны 02 сарын 23 өдөр　　Дугаар 02/46 2024/849 ДАА-2024/14/ХА-СТА-113　　Булган сум

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тоног төхөөрөмжийн дансанд 2021 онд бүртгэсэн 2,338,600.00 (хоёр сая гурван зуун гучин найман мянга зургаан зуун) төгрөгийн 1 зөөврийн компьютер, 2022 онд бүртгэсэн 1,000,000.00 (нэг сая) төгрөгийн үнэтэй агаар цэвэршүүлэгчийн элэгдэл 1,961,625.00 (нэг сая есөн зуун жаран нэгэн мянга зургаан зуун хорин таван мянга) төгрөгийг тооцож санхүүгийн тайланд зардлаар тусгаагүй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар "4.35 *Элэгдэл нь хөрөнгийн ашиглалтын хугацааны туршид элэгдүүлэх дүнг системтэйгээр хуваарилсан хуваарилалтыг хэлнэ. Тайлангийн үеийн элэгдлийн шимтгэлийг зардал гэж хүлээн зөвшөөрнө.*" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүрэг биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.1-д "*нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй*" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1.Дээрх үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг тооцож санхүүгийн тайланд тусган албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 08 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх;

---

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495 006040146

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Цагдаагийн газрын дарга, дэд хурандаа (Г.Ганбаяр), нягтлан бодогч (П.Отгонсүрэн) нарт даалгав.

**АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:**

| | |
|---|---|
| ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР | Б.ЭРДЭНЭ |
| АУДИТЫН МЕНЕЖЕР | Ж.ЭНХЦООДОЛ |
| АХЛАХ АУДИТОР | П.СОДНОМ |

6317144798
ПОА0048 3190269

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495

**БУЛГАН АЙМГИЙН**
**ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
**АЛБАН ШААРДЛАГА**

2024 оны 02 сарын 23 өдөр　　Дугаар 01/45 Ж66өөг9　　Булган сум
БУА-2024/14/ХА-СТА-Т113

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хоолны зардлаас 17,654,900.00 (арван долоон сая зурган зуун тавин дөрвөн мянган есөн зуун) төгрөгийг зарцуулахдаа байгууллагын даргын тушаал шийдвэрээр зарцуулдаг ч тухай арга хэмжээнд зарцуулах төсвийн тооцоо, төлөвлөгөө, зарцуулалтын тайланг анхан шатны баримтаар бүрдүүлээгүй байна.

Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4-д "*Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.*", 13.7-д "*Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.*" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.1-д "*нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтлөж, баталгаажуулаагүй*" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Хоолны зардлын төсвийн тооцоо, төлөвлөгөө, зарцуулалтын тайланг анхан шатны баримтаар бүрдүүлж, албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт[1] ирүүлэх;

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495

006040143

2.Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Цагдаагийн газрын дарга, дэд хурандаа (Г.Ганбаяр), нягтлан бодогч (П.Отгонсүрэн) нарт даалгав.

**АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:**

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

АХЛАХ АУДИТОР П.СОДНОМ

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495

**БУЛГАН АЙМГИЙН**
**ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
**ТӨЛБӨРИЙН АКТ**

2024 оны 02 дугаар сарын 23 | Дугаар 01/81 | Булган сум

БАЛ-2024/14/НА-СТА-ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Цагдаагийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Жирэмсэн амаржсаны амралттай байсан албан хаагч Г.Ариунжаргалын цолны цалинг олгохдоо 1 дүгээр сард 30 хувь буюу 290,932.00 (хоёр зуун ерэн мянга есөн зуун гучин хоёр) төгрөгийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д *"батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;"* НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д *"Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:"* 14.4.2-д *"бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;"* гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т *"Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно."*, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.3-д *"цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон"* гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Дээрх албан хаагчид илүү олгосон цалин 290,932.00 (хоёр зуун ерэн мянга есөн зуун гучин хоёр) төгрөгийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын төрийн сан банкин дахь аймгийн төсвийн орлогын 100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

1 Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495

2.Актын биелэлтийг 2024 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг аймгийн Цагдаагийн газрын дарга, дэд хурандаа (Г.Ганбаяр), нягтлан бодогч (П.Отгонсүрэн) нарт хариуцуулав.

**ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:**

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ
АХЛАХ АУДИТОР П.СОДНОМ

[1] Булган аймаг Булган сум 5-р баг аймгийн ЗДТГ-ын 4 давхар 403 тоот, утас-70342495